

Λ6) Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

Το μηνιαίο δελτίο της ΕΚΤ Μαΐου 1999 αναφέρει παραστατικά τα διάφορα βήματα της διαδικασίας του υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ).

ΒΗΜΑ 1: Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα δημοσιονομικά στοιχεία κάθε 1η Μαρτίου και 1η Σεπτεμβρίου.

ΒΗΜΑ 2: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει την τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας με βάση τα κριτήρια α) του δημοσιονομικού ελλείμματος που πρέπει να είναι χαμηλότερο του 3% του ΑΕΠ και β) του δημοσίου χρέους που πρέπει να είναι χαμηλότερο του 60% του ΑΕΠ, εκτός αν ο λόγος αυτός μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό. Εάν συντρέχει κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει έκθεση με την οποία ενεργοποιείται η ΔΥΕ.

ΒΗΜΑ 3: Εντός δύο εβδομάδων από τη σύνταξη της ανωτέρω έκθεσης η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ) γνωμοδοτεί σχετικά με την έκθεση και υποβάλλει την γνώμη της στο Συμβούλιο ECOFIN. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη την έκθεση της ΟΔΕ απευθύνει στο Συμβούλιο ECOFIN γνώμη και σύσταση εάν θεωρεί ότι υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα. Εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει σαν μη υπερβολικό ένα έλλειμμα που υπερβαίνει το 3% του ΑΕΠ και η γνώμη αυτή έρχεται σε αντίθεση με εκείνη της ΟΔΕ δεσμεύεται να υποβάλει γραπτώς τους λόγους για αυτή τη θέση της.

ΒΗΜΑ 4: Το Συμβούλιο ECOFIN αποφασίζει εάν υφίσταται ή όχι υπερβολικό έλλειμμα. Η απόφαση λαμβάνεται με ενισχυμένη πλειοψηφία μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ενισχυμένη πλειοψηφία σημαίνει πλειοψηφία των δύο τρίτων εξαιρουμένων των ψήφων του κρινόμενου κράτους μέλους. Επί συνόλου 87 ψήφων η στάθμιση είναι η εξής: 10 ψήφοι για τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, 8 ψήφοι για την Ισπανία, 5 ψήφοι για το Βέλγιο, την Ελλάδα, τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία, 4 ψήφοι για την Αυστρία και τη Σουηδία, 3 ψήφοι για τη Δανία, την Ιρλανδία και τη Φινλανδία, 2 ψήφοι για το Λουξεμβούργο. Η απόφαση πρέπει να λαμβάνεται εντός τριών μηνών αφότου τα κράτη μέλη γνωστοποιήσουν τα δημοσιονομικά τους στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΒΗΜΑ 5: Εάν το Συμβούλιο ECOFIN αποφασίσει ότι υφίσταται πράγματι υπερβολικό έλλειμμα απευθύνει συστάσεις στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Οι συστάσεις αυτές υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ανωτέρω ενισχυμένη πλειοψηφία και δεν δημοσιοποιούνται. Τίθενται δύο προθεσμίες: α) η μια προθεσμία προβλέπει το πολύ ένα τετράμηνο για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης από το κράτος μέλος, β) η δεύτερη αφορά τον περιορισμό του υπερβολικού ελλείμματος που πρέπει να επιτευχθεί μέσα σε δώδεκα μήνες από τον εντοπισμό του εκτός εάν υπάρχουν ειδικές συγκυρίες.

ΒΗΜΑ 6: Το Συμβούλιο ECOFIN εξετάζει κατά πόσον έχει αναληφθεί αποτελεσματική δράση από το κράτος μέλος σαν απάντηση στις συστάσεις. Η απόφαση λαμβάνεται μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ενισχυμένη πλειοψηφία.

ΒΗΜΑ 7: Εάν δεν έχει αναληφθεί καμία αποτελεσματική δράση το Συμβούλιο ECOFIN έχει το δικαίωμα να δημοσιοποιήσει τις συστάσεις αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας (τετράμηνο το πολύ). Εντός ενός μηνός από την απόφαση αυτή το Συμβούλιο ECOFIN μπορεί να ειδοποιήσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να λάβει, εντός τακτής προθεσμίας, μέτρα για τον περιορισμό του ελλείμματος. Και η απόφαση αυτή απαιτεί σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ενισχυμένη πλειοψηφία. Αν το Συμβούλιο ECOFIN αποφασίσει ότι το κρινόμενο κράτος μέλος έχει αναλάβει αποτελεσματική δράση, αναστέλλεται η διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος και παρακολουθούνται τα αποτελέσματα της δράσης.

ΒΗΜΑ 8: Αν το Συμβούλιο ECOFIN κρίνει ότι έχει περιορισθεί το υπερβολικό έλλειμμα, καταργεί ορισμένες ή και όλες τις συστάσεις. Εάν αυτές έχουν δημοσιοποιηθεί προβαίνει σε δημόσια δήλωση ότι το κράτος μέλος δεν έχει πλέον υπερβολικό έλλειμμα. Εάν όμως ένα κράτος μέλος της ΟΝΕ δεν έχει συμμορφωθεί με τις συστάσεις το Συμβούλιο ECOFIN επιβάλλει κυρώσεις το αργότερο δύο μήνες μετά την απόφαση με την οποία ενημερώνεται το κράτος μέλος και εντός δεκαμήνου από τις ημερομηνίες κατά τις οποίες υποβάλλονται τα δημοσιονομικά στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΒΗΜΑ 9: Εάν το συμμετέχον κράτος μέλος ενεργεί σύμφωνα με τις ειδοποιήσεις που έχει εκδώσει το Συμβούλιο ECOFIN η ΔΥΕ αναστέλλεται. Το διάστημα της αναστολής δεν προσμετράται στο ανωτέρω δίμηνο ή δεκάμηνο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ECOFIN παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων.

ΒΗΜΑ 10: Αν το υπερβολικό έλλειμμα έχει περιορισθεί λήγει η διαδικασία. Εάν όχι, το Συμβούλιο ECOFIN λαμβάνει αμέσως απόφαση για την επιβολή κυρώσεων. Κατά κανόνα, προβλέπεται η τήρηση άτοκης κατάθεσης ενώ το ECOFIN μπορεί να προσθέσει και τα ακόλουθα μέτρα: α) να απαιτήσει όπως το κράτος μέλος δημοσιεύσει πρόσθετες πληροφορίες, τις οποίες ορίζει το Συμβούλιο, προτού εκδώσει ομολογίες ή άλλα χρεόγραφα, β) να καλέσει την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αναθεωρήσει την πολιτική δανεισμού που ασκεί έναντι του εν λόγω κράτους μέλους.

Όταν το υπερβολικό έλλειμμα οφείλεται στη μη τήρηση του κριτηρίου, η πρώτη κατάθεση αποτελείται από ένα πάγιο ποσοστό ίσο με το 0,2% του ΑΕΠ και ένα μεταβλητό ποσό ίσο με το 1/10 της διαφοράς μεταξύ του ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ κατά το προηγούμενο έτος και της τιμής αναφοράς, (3% του ΑΕΠ). Κάθε επόμενο έτος θα επαναλαμβάνεται το βήμα 10 μέχρι να ακυρωθεί η απόφαση περί ύπαρξης υπερβολικού ελλείμματος. Το Συμβούλιο ECOFIN μπορεί να επιβάλει αυστηρότερες κυρώσεις όπως μια ακόμα υποχρεωτική κατάθεση ίση με το 1/10 της

διαφοράς μεταξύ του ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ κατά το προηγούμενο έτος και της τιμής αναφοράς και μέχρι του 0,5% του ΑΕΠ κατ' ανώτατο όριο. Μια κατάθεση μετατρέπεται, κατά κανόνα, σε πρόστιμο αν δύο χρόνια αφότου ληφθεί η απόφαση περί λήψης μέτρων, δεν έχει περιορισθεί το υπερβολικό έλλειμμα. Τα πρόστιμα αυτά θα διανέμονται σε όσα συμμετέχοντα στην ΟΝΕ κράτη μέλη δεν έχουν υπερβολικό έλλειμμα, κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής τους στο συνολικό ακαθάριστο εθνικό προϊόν των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.

Το Συμβούλιο ECOFIN αίρει τις κυρώσεις ανάλογα με το βαθμό προόδου που θα έχει επιτύχει το κράτος μέλος, ολοκληρωτικά δε εάν ακυρωθεί η απόφαση σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Τα πρόστιμα, όμως, δεν επιστρέφονται.